

TARYBINIS

Rokiškis

Už P. Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. Komiteto Organas

Nr. 30 (194) 1946 m. kovo 26 d. Kaina 20 kp.

VISU STROPUMU VYKDYTI SOCLENKTYNIŲ ĮSIPAREIGOJIMUS

„Stalinas, kalbėjęs vasario 9 d. Maskvos m. Stalino žmonėms apygardos rinkėjus, tarybiniai liaudžiai pastatė didelį ir atsakingą, bet karbingą ir reikšmingą uždavinį: kuo trumpiausiu metu vykdyti visas krašto žaizdas, padarytas vokiškųjų okupantų, ir sukurti laimingą, kultūrinę ir pasiturintą gyvenimą. Pagrindiniai naujojo penkmečio plano uždaviniai, pasakojęs Stalinas, — siekia atkurti nukentėjusius šalies apygardas, atstatyti priekarinę žemės ūkio lygį, viršyti tą lygį daugiau ar mažiau žymiu mastu.“

lektynes Barzų apskrities darbo valstiečiai. Laikas sparčiai bėga, o sėjos laikas jau visai nebetoli. Mūsų apskrities darbo valstiečiams be kitaik tik visu stropumu įvykdyti soclenktynių įsipareigojimus, kas tikrai užtikrins reikiamą pasirošimą šio pavasario sėjai.

Kai kurie Rokiškio apskrities darbo valstiečiai šiame svarbiame reikale yra parodę daug stropumo ir susipratimo. Štai, pav., Rokiškio valsč. II-jų Šilalikių km. valstietis — naujaukuryš Zemaitis St. pareiškė: „Aš gerai suprantu, kad tinkamai pasirošęs pavasario sėjai ir ją atliek, įvykdysi vieną tų svarbių uždavinių, kurie yra būtini mūsų krašto greitesniam atstatymui ir žmonių gerbūvio pakėlimui. Juk laiku įvykdyta sėja visuomet atneš geresnį derlių“. Todėl nenuostabu, kad Zemaitis yra pilnai atremontavęs žemės ūkio padargus ir įrankius, reikalingus pavasario sėjai, išvalęs sėklas, sutaisęs pakinktus ir gerai prižiūri arkli.

Tokių pavyzdžių mūsų apskrityje yra daug. Tai yra tokie pavyzdžiai, kuriais turi pasekti kiekvienas mūsų apskrities darbo valstietis, nes to reikalauja greitesnis darbo žmonių gerbūvio pakilimas, to reikalauja soclenktynių įsipareigojimai, kurių įvykdymas — būtina ir garbinga valstiečio pareiga.

Spartesni pasirengimo tempai yra pastebimi Kamajų valsčiuje, kur, esant tik šešioms kalvėms, valstiečiai iki kovo 20 d. yra atremontavę 994 žemės ūkio padargus — įrankius. Blogai šis reikalas stovi Panemunio valsčiuje. Nors čia yra 12 kalvių, tačiau įrankių tėra atremontuota 200. Silpnai vyksta šiame valsčiuje ir grūdų valymas.

Garbingi soclenktynių įsipareigojimai dėl gero sėjos pasirengimo ir tinkamo jos pravedimo turi būti vykdomi visu stropumu ne vien tik Panemunio, bet ir visuose kituose mūsų apskrities valsčiuose. Tą valstiečiai turi gerai įsąmoninti, nes, kaip minėta, tik gerai pasirošęs pavasario sėjai, ją bus galima gerai ir įvykdyti. O tas yra būtina mūsų krašto atstatomiesiems darbams, tas yra būtina, siekiant priekarinio gyvenimo lygio.

„Asosieteu Pres“ korespondentas p. Hilmorą kreipėsi į draugą Staliną su eile klausimų, susijusių su tarptautine padėtimi. Žemiau dedami p. Hilmoreo klausimai ir draugo Stalino atsakymai.

KLAUSIMAS. Kokią reikšmę Jūs teikiat Sąjūnytųjų nacijų organizacijai, kaip priemonei tarptautinei taikai išlaikyti?

ATSAKYMAS. Aš teikiu Sąjūnytųjų nacijų organizacijai didelę reikšmę, nes ji yra rimtas instrumentas taikai ir tarptautiniam saugumui išlaikyti. Šios tarptautinės organizacijos jėga yra ta, kad ji remia šias valstybių lygiateisiškumo principu, o ne vienų viešpatavimo ant kitų principu. Jeigu Sąjūnytųjų nacijų organizacija

pavyks ir ateityje išlaikyti lygiateisiškumo principą, tai ji neabejojamai suvaidins didelį vaidmenį visuotinės taikos ir saugumo užtikrinimo reikale.

KLAUSIMAS. Kas, Jūsų nuomone, sukėlė dabartinę nerimą dėl karo, jaučiamą daugelio žmonių daugelyje šalių?

ATSAKYMAS. Aš esu įsitikinęs, kad nei nacijos, nei jų armijos nesiekia naujo karo, — jos nori taikos ir siekia užtikrinti taiką. Vadinasi, „dabartinis nerimas dėl karo“ kyla ne iš tos pusės. Aš manau, kad „dabartinį nerimą dėl karo“ sukelia veiksmai kai kurių politinių grupių, užimtų naujo karo propaganda ir sėjančių tuo būdu nesantaikos ir netik-

cijai pavyks ir ateityje išlaikyti lygiateisiškumo principą, tai ji neabejojamai suvaidins didelį vaidmenį visuotinės taikos ir saugumo užtikrinimo reikale.

KLAUSIMAS. Kas, Jūsų nuomone, sukėlė dabartinę nerimą dėl karo, jaučiamą daugelio žmonių daugelyje šalių?

ATSAKYMAS. Aš esu įsitikinęs, kad nei nacijos, nei jų armijos nesiekia naujo karo, — jos nori taikos ir siekia užtikrinti taiką. Vadinasi, „dabartinis nerimas dėl karo“ kyla ne iš tos pusės. Aš manau, kad „dabartinį nerimą dėl karo“ sukelia veiksmai kai kurių politinių grupių, užimtų naujo karo propaganda ir sėjančių tuo būdu nesantaikos ir netik-

TSRS Ministrų Taryboje

TSRS Ministrų Taryba pasiskyrė:

- 1) Užsienio Reikalų Ministerijoje — Ministro Pavaduotojais: Višinskį A. J. (bendriems klausimams), Dekanovą V. G., Lozovskį S. A., Litvinovą M. M.
2) Užsienio Prekybos Ministerijoje — Ministro Pavaduotojais: Krutikovą A. D. (bendriems klausimams), Sergieje-

vą V. A., Kuzminą M. R., Stepanovą M. S., Migunovą V. S., Borisovą S. A., Semičastnovą I. F.

- 3) Ginkluotųjų Pajėgų Ministerijoje — Ministro Pavaduotojais: armijos generolą Bulganičą N. A. (bendriems klausimams), Tarybų Sąjungos maršalą Vasilevskį A. M. (jis taip pat Ginkluotųjų pajėgų Generalinio Štabo viršininkas), Ta-

rybų Sąjungos maršalą Žukovą G. K. (jis taip pat sausumos kariuomenės Vyriausiasis vadas), Laivyno admirolą Kuznecovą N. G. (jis taip pat karinių jūrų pajėgų Vyriausiasis vadas), aviacijos generolą pulkininką Veršinina K. A. (jis taip pat karinių oro pajėgų Vyriausiasis vadas), armijos generolą Chručiovą A. V. (jis taip pat ginkluotųjų pajėgų užnugario viršininkas).

1946 m. kovo mėn. 22 d.

TARYBŲ ŠALYJE

Vaikiški automobiliai ir dviračiai

Po Maskvos motociklų gamyklos, pirmąją vaikiškų dviračių partiją išleido Charkovo dviračių gamykla.

Automobilių Pramonės Ministerijos Mitšcinskio gamykla paruošė naujus bandomuosius triračių pavyzdžius — su padidintu priešakinio ratu.

Visos Ministerijos gamyklos žiatis metais išleis apie 20 tūkstančių vaikiškų dviračių. Dabar Maskvos ir Gorkio auto gamyklų konstruktoriai pradėjo ruošti vaikiško mintuvinio automobilio modelius. Kiekvienas tų gamyklų išleis vaikiškas mašinas, išoriai panašias į serijomis leidžiamas automobiliaus.

Pirmieji mintuvinių automobilių pavyzdžiai bus pagaminti šių metų birželio mėnesį. (TASS-ELTA).

Pavasarinė žūklė Azovo jūroje

TEMRIUKAS (Tass). Temriuko rajone Azovo jūra visiškai apšvalė nuo ledų. Kolektyvinių ūkių valstiečiai pradėjo žūklę „Raudonojo Partizano“ artele jau sugavo 2500 centnerių žuvies, įvykdydama ketvirčio planą. Ruošiamasi žvejoti chamsą. Sočijės ir Gagro rajone žvejybinės avio žvalgybos išskrido lėktuvai, kurie stebi Kerės sasiaurį plaukiančios chamosos keliu. Artimiausiomis dienomis pradedės žūklė šiaurinėje ir rytinėje Azovo jūros pakrantėse. (TASS-ELTA).

Galingas kabelis Dniepro hidroelektros stočiai

TASKENTAS. Uzbekistano fabrikas „Elekrokabel“ gavo užsakymą pagaminti iš plieno ir bronzos labai galingą kabelinį Dniepro hidroelektros stoties aukšto voltažo linijai iš dešiniojo į kairįjį upės krantą. Visas kolektyvas aktyviai dalyvavo atsakingos užduoties

įvykdyme ir per trumpą laiką pagamino 2 pirmuosius kabelius po 1000 metrų ilgio. 400 kvadratinį milimetrų skersinio pjūvio, kabelyje yra 49 plieninės ir 67 bronzinės gyslelės. Kovo mėnesį fabrikas pagamins dar 5 tokius kabelius. (TASS-ELTA).

Visasąjunginis konkursas geriausiam estrados kūriniui

Centriniai liaudies kūrybos namai paskelbė visasąjunginį konkursą geriausiam estrados meno kūriniui meninei saviveiklai. Į konkurso žiūrį įeina Meno Reikalų Komiteto, VLKJS CK, VPSC atstovai, teatro žinovai, kritikai.

mijos po 10, 6 ir 3 tūkstančius rublių, už „daštukas“ ir kupletus — 8, 5 ir 3 tūkstančių rublių premijos.

Nustatytos 9 premijos. Už geriausius skečius, miniatūras ar estrados vaizdelius bus išduotos 15, 10 ir 5 tūkstančių rublių premijos, už estrados fejletoną ar apysaką — 3 pre-

Konkurso terminas — šių metų birželio mėn. 25 d. Atrinkti kūriniai bus išleisti masiniu tiražu ir išplatinti tarp TSRS veikiančiųjų 100 tūkstančių meninės saviveiklos rėtelių, kultūros namų, liaudies kūrybos namų, klubų, pirkių-skaityklų. (TASS-ELTA).

Ruonių medžioklė Kaspijoje

GURJEVAS. Ties šiaurės rytine Kaspijos pakrante pilnu tempu vyksta ruonių medžioklė. Mangistau rajone kolektyvinių ūkių valstiečiai su medžiojo jau 10 tūkstančių vietų. Sunkiomis rūsios žiemos sąlygomis ruonių medžiotojai rodo drąsos ir ištermės parvydžius. Neseniai pakilo smarkus stor-

mas. Jis atplėšė ledo lytį, ant kurios buvo medžiotojų grupė. Štormas kiludė lėktuvams iškoti dingusiųjų medžiotojų. Tik vėtrai nurimus, ruonių medžiotojai patys pristamė ledo lytį prie didelio ledo, atsigaubė visiškoje tvarkoje visą savo laimikį — apie 1000 ruonių. (TASS-ELTA).

Kamajų vartotojų kooperatyvo narių susirinkimas

S. m. kovo mėn. 20 d. įvyko Kamajų vartotojų kooperatyvo visuotinis narių susirinkimas. Nežinant, kad susirinkimas buvo šauktas šiokiadienyje, kooperatyvo narių susirinko apie 200. Tas rodo, kad kooperatyvo nariai supranta kooperacijos reikalus ir seką kooperatyvo veiklą. Tačiau tenka prikišti kooperatyvo valdybai ir valsė. valdybos organams tai, kad jie nerado reikalo ar nesurado valandėles laiko jame dalyvauti, išklausti iš kooperatyvo veiklos ataskaitą ir tuo stiprinti savo ryšius su kooperatyvu. Neįėjus jims kooperacijos darbas yra svetimas? Atrodo, kad kaip tik tas turėtų jį rūpėti.

Kooperatyvo valdybos vadu ataskaitą iš 1945 metų veiklos pateikė kooperatyvo buhalteris drg. Grižas. Jis savo kaiboje nurodė praeito metų sunkumus, kuriuos teko pakelti kooperacijai, pražūsus ka-

ro audrai. Pažymėjo, kad jam, kamajų vartotojų kooperatyve dirbantiems, tekę ypatingai smarkiai prisidėti prie atkuriamojo darbo. Kooperatyve kurį laiką nebuvo pirmininko, tuo pačiu metu pastatyti nauji nepritęžė žmonės prekybos tinkle, ir visa darbo našta gulė ant vieno pečių. Tačiau ryžtingai dirbant, ne tik kooperatyvo veikla nesumažėjo, bet dargi padidėjo. Jeigu kooperatyvas praeitais metais nepajėgė išpildyti jiems uždėtų planų, tai šių metų pirmieji mėnesiai rodo, kad ateityje planas bus žymiai viršytas. Baigdamas drg. Grižas pabrėžė, kad kooperacijos darbuotojai įsipareigojo šiais 1946 metais kuo geriau dirbti ir tikisi darbe pralenkti kitus apskrities vartotojų kooperatyvus.

Revizijos komisijos darbą ataskaitą davė revizijos komisijos pirmininkas drg. Čypas. Jis pažymėjo, kad kiekviena

Tenka pastebėti, kad Kamajų valsčiaus gyventojų tarpe per mažai ugdoma kooperacinė idėja. Narių verbavime šia labai daug atsilikta nuo kitų apskrities vartotojų kooperatyvų. Kai kituose kooperatyvuose šiuo metu yra po 700-800 narių, Kamajų kooperatyvas turi vos 204 narius. Šioje srityje tiek valdyba, tiek narių aktyva laukia didelis darbas. Reikia tikėtis, kad ateityje ir šis reikalas bus teigiamai išspręstas.

APIE MIŠKO RUOŠOS PLANO Š. M. KETVIRČIUI VYKDYMO ROKIŠKIO APSKRITIES VALSČIUOSE IKI Š. M. KOVO 25 D.

En. Nr.	Valsčių pavadinimai	Išvežta proc.	Iškiršta proc.
1	Panemunėlio	115	88
2	Pandėlio	101	100
3	Obelių	100	82
4	Rokiškio	100	72
5	Skapiškio	93	88
6	Kamajų	86	100
7	Juodupės	82	69
8	Panemunio	81	87
9	Svėdasų	80	83
10	Južintų	60	37

Bendrai: 90 83

Šio penkiadienio metu dar du valsčiai (Obelių ir Rokiškio) užbaigė I-jo ketvirčio miško ruošos planą. Tas rodo, kad šis valsčių vykd. k-tų vadovybių paskutiniu metu suintensyvino veiklą. Spartesni darbo tempai pastebimi Skapiškio, Panemunio ir Svėdasų valsčiuose.

Visiškai blogai šis reikalas stovi Južintų valsčiuje. Čia laike šio penkiadienio miško ruošą ne tik kad nepaspartėjo, bet ir visai nepasijudino iš vietos.

Turint omenyje tą faktą,

kad šio svarbaus reikalo dymui beliko vos kelios dienos, tokia padėtis, kokia ji yra Južintų valsčiuje, yra kiu būdu nedovanotina. Šis valsčiaus vykdomojo komiteto vadovybė turi, galų gale, jį judinti iš snaudulio ir imtis tinkamų priemonių I-jo ketvirčio miško ruošos planą įvykdyti. Jei šis reikalas tvarkė Panemunėlio, Pandėlio ir Rokiškio valsčiuose gali padaryti ir Južintų vadovybė.

Kamajų ir Juodupės valsčiuose taip pat jaučiamas lėtas traukimas nuo šio reikalo. Šie valsčiai laike paskutiniojo ketvirčio miško ruošos planą įvykdymui. Jei šis reikalas tvarkė Panemunėlio, Pandėlio ir Rokiškio valsčiuose gali padaryti ir Južintų vadovybė.

Darbo sparta, vykdamas š. m. ketvirčio miško ruošą turi būti dar labiau išvystyta kiekviename valsčiuje, kur me šis reikalas nėra užbaigtas, kad paskutinytis šio metų ketvirčio atneštų gautiną patenkinamus rezultatus.

Darbas su pionieriais Juodupės valsčiuje

Šiais mokslo metais mokyklų vadovybių ir mokytojų pastangomis, progimnazijoje ir visose valsčiaus pradinėse mokyklose buvo suorganizuoti pionieriai. Darbą su pionieriais, nors ir negaudami jokių nurodymų ir instrukcijų, veda mokytojai. Valsčiaus pionierių vadovai mokyklose net nėra pasirodė, tačiau gautas veiklesniems pionieriams apavas vyr. pionierių vadovo drg.

Bielovo buvo paskirstytas, mokytojais visai nepasitarė. Nežinant to, kad mokytojų darbe su pionieriais niekas nepada, visose mokyklose pionierių veikla gana gyva: daini susirinkimai, pramoginės išvykos, kolektyviai žaidimai sportuojama.

Mokytojų organizuojama pionierių gretos auga. (Mūsų koresp.)

Tvarkosi Pandėlio ryšių kontoros skyrius

Iki šiol Pandėlio ryšių kontoros skyriuje buvo pastebima kai kuri netvarka. Atkėlus šia naują viršininką drg. Meką, reikalas žymiai pagerėjo. Dabar prumeratoriams laiku pristatoma spauda bei korespondencijos ir, bendrai, pastebima tvarka ir darbo drausmė. Tik, deja, šio ryšių kontoros skyriaus tarnautoja drg. Lagamauskaitė šiuo metu dirba su interesantais, nepasitvarko atsivimo savo darbui. Laikoma, kad naujasis Pandėlio ryšių kontoros skyriaus viršininkas drg. Mekas sutvarkys šį nesklandumą jo vadovavimo metu. (Mūsų koresp.)

Blogai vyksta pasiruošimas sėjai Skapiškio MANP

Rokiškio apskr. MANP vyksta pasiruošimas pavasario sėjoms darbams, tik Skapiškio valsčiaus MANP šioje srityje yra visiškai atsilikęs. Šio punkto vedėjas drg. Teseckas nesirūpina, kad būtų pilnai atremontuotos mašinos, padargai ir kitas inventorių. Gal drg. Teseckas gaivoja, kad iki pavasario sėjoms metu inventorių pats savaime atsiremontuos, arba kad jis sugebės praveisti pavasario sėją su sugedusiais žemės ūkio įrankiais. Arklų stovis šiame MANP yra ne kiek negeresnis, kaip

inventoriaus stovis. Arklai, kurie pavasarį turės traukti plūgą, vos patys stovi ant lojų. Aišku, kad pavasario sėjoms metu jie netiks jokiam darbui. Drg. Teseckas turėtų suprasti, kad toks „pasiruošimas“ pavasario sėjai yra niekam vertas, kad tokia padėtis šiame MANP toliau negali būti pakenčiama. Drg. Teseckas turėtų rimtai susirūpinti ir pastengtų, kad jo vadovaujama MANP pavasario sėjai būtų kaip reikiant pasiruošęs. (Mūsų koresp.)

Iš Panemunėlio vartotojų kooperatyvo veiklos

Panemunėlio vartotojų kooperatyvo darbuotojai ir apylinkės gyventojai bene patys pirmieji suprato vartotojų kooperacijos reikšmę tarybinėje santvarkoje. Ir todėl dar 1945 metų pradžioje, kai kituose valsčiuose buvo vos pradėtas narių verbavimas, Panemunėlio kooperatyvas jau buvo sutelkęs apie 400 narių. Ir šiuo dieni kooperatyvas jau turi 550 narių. Beveik visi kooperatyvo nariai jau yra sumokėję pajū inasus, ir tas yra didelė finansinė parama kooperatyvo ūkioje veikloje.

Panemunėlio kooperatyvo valdyba, darbuotojai ir narių aktyvas ne tik kad stengėsi pildyti visus pavestus uždavinius prekybos ir paruošų srityje, bet pravedė ir platų masinį politinį aiškinamąjį darbą apylinkės gyventojų tarpe, ir todėl nenuostabu, kad nariai ir visuomenė suprato vartotojų kooperacijos, kaip ūkios organizacijos, reikšmę. Į šauktąjį ataskaitinį visuotinį narių susirinkimą, kuris įvyko š. m. kovo mėn. 17 d., susirinko apie 400 žmonių.

Įvykusiame susirinkime ataskaitinį pranešimą iš 1945 metų veiklos padarė kooperatyvo valdybos pirmininkas drg. Šarkauskas. Susirinkimo dalyviai reikė didelį susidomėjimą prekybos ir gyventojų aprūpinimo reikalais, todėl pateikė eilę klausimų, į kuriuos, plačiai paaiškindamas, atsakinėjo valdybos pirmininkas drg. Šarkauskas. Rokiškio apskr. Prekybos skyriaus vedėjas drg. Pipikas paaiškino apie greit numatomą perėjimą iš nor-

muoto gyventojų aprūpinimo į laisvą prekybą. Pažymėjo, kad po karo sugriautasis ūkis sparčiai šuoliu atstatomas, ir greit ateis tas metas, kada savo prekybos tinkle turėsime užtenkamus kiekius būtino reikalingumo prekių.

Balansas — apyskaita 1946. I. 1 d., vienbalstai patvirtinta. Valdybos ir kontrolės organų darbą susirinkimo dalyviai įvertino gerai, tačiau ateityje nutarė savo darbą dar labiau sustiprinti ir tuo tikslu nutarė iškviešti į socialistines lenktynes Pandėlio vartotojų kooperatyvą.

Dalyvavusieji susirinkime su didžiausiu susidomėjimu išklauė tarptautinės padėtės apžvalgą, apie kurią platų ir išsamų pranešimą padarė kooperatyvo valdybos narys drg. Strumskys.

Rimšionių km. valstiečiai pasiruošė sėjai

Kamajų valsė. Rimšionių km. valstiečiai jau visi yra pasiruošę pavasario sėjai. Šio kaimo valstietis Antanas Zumbriakas, turįs 7 ha žemės, pareiškė: — Aš laikiu, kad tik greičiau nutirptų sniegas ir pradziūtų žemė, o tasyk jau galėsiu berti grūdus į savo žemelę, nes šio pavasario sėjai jau esu pilnai pasiruošęs. Jau žymiai anksčiau pavasario sėjai reikalingus padargus esu atremontavęs, išvaliau sėjai skirtus grūdus, savo arklui negailiu kasdien ir aviželių, kad, atėjus, darbas, būtų patvarus.

Rimšionių kaimo valstiečiai susitarė tarp savęs dirbti vieni kitiems padedant darbo jėga, o taip pat paskolinti grūdų tiems, kurie jų yra reikalingi.

Tai gražus ir sėkmingas Rimšionių kaimo valstiečių pavyzdys visos mūsų apskrities valstiečiams. (Mūsų koresp.)

Svėdasiškiečiai ruošiasi pavasario sėjai

Šiuo laiku Svėdasų valsčiuje, kaip ir kituose mūsų apskr. valsčiuose, vyksta pavasario sėjai pasiruošiamieji darbai, kurie kaskart įgauna vis gyveninį pobūdį.

Svėdasų valsė. agronomas drg. Saulis pareiškė, kad dabar yra tikrinamas sėklų daigumas, sėklos beicuojamos. Šiam tikslui yra du punktai — Svėdasuose ir Butėnuose. Be to, vykdomi nuolatiniai aiškinamieji valstiečiams pavasario sėjoms reikalais. To pasekoje, tarp paskirų apylinkių vyksta socialienktynės. Netrukus panašios socialienktynės bus suorganizuotos ne tik tarp apylinkių valstiečių.

Naujai paskirtas Svėdasų valsė. vykd. k-to pirmininkas drg. Rancovas, užklaustas, kas daroma konkrečiai iš valsė. vykd. k-to pusės padėti valstiečiams, ruošiantis pavasario sėjai, pareiškė: — Mes valstiečiams visokeriopai, kiek leidžia galimybės, padėsime. Jau dabar valsčiuje veikia 12 kalvių, kurios remontuoja valstiečiams žemės ūkio padargus. Be to, kalvė įsteigta ir MANP, kur dirba 2 kalviai. Nors, kaip minėta, kalvė dirba prie MANP, bet tai yra būsimosios Svėdasų MTS užuomazga. (Mūsų koresp.)

Rokiškio apskrities Pedagoginio Kabineto veikla

Seminaras Obelių valsč. klubų skaityklų vedėjams

Prie keturis mėnesius įsigyto Pedagoginio Kabineto veikia, nešiorint rimtų klaidų, kaip visose apskrityse mokyklų mėsienio darbo centru. Svarbiausias Pedagog. Kabineto darbas šiuo metu yra šios:

1. mokytojų kvalifikacijos kėlimas ir jų darbo kokybės tobulinimas, mokytojų ir moksleivių politiniai — idėjiniai lavinimas ir ugdymas galimybės mokytojų sąjūduose ir analizuoti įvairius mokyklose vedamų pamokų teigiamus ir neigiamus bruožus.

Mokytojų kvalifikacijai padeda, Pedagog. Kabinetas suorganizuavo sekmadieniais mokytojų pasitobulinimo kursus prie visų valsčių Švietimo Skyrių. Kursuose dėstoma VKP(b) istorijos trumpas kursas, TSRS istorija, lietuvių kalbos dėstytojų metodika, matematikos dėstytojų metodika, pedagogika. Be to, yra ruošiami parodomosios pamokos, tiksliai išnagrinant dėstytojų metodikos principus.

Sekmadienių kursų darbo planas, mokomosios medžiagos pasiskirstymas, pamokų tvarkaraščių sudarė Ped. Kabinetas ir švietimo visų valsčių Švietimo Skyriams. Ped. Kabinetas, atsižvelgdamas į atskirų valsčių švietimo Skyrių klausimus, davė smulkių nurodymų dėl sekmadienių pasitobulinimo kursų darbo tvarkos ir dėl šių kursų darbo suderinimo su dalykinių komisijų ir metodinių tarybų veikla, kuriai vadovauja Ped. Kabinetas. Mokytojų pasitobulinimo sekmadieniniai kursai sukėlė didelį susidomėjimą ir pritarimą iš klausytojų pusės.

Politiškai — idėjiniai mokytojų lygiui pakelti Ped. Kabinetas suorganizavo paskaitų ciklą. Paskaitose dalyvauja mokytojai ir gimnazijos vyr. klasių moksleiviai. Iki šiol buvo laikytos šios paskaitos: tarybinio patriotizmo ugdymas mokykloje, tarybinio patriotizmo ugdymas liudies masėse,

Ušinskis ir jo pedagoginės idėjos, komunistinis auklėjimas, komunistinė moralė, komunistinis charakteris ir valia, tarybinis mokinys, tarybinis mokytojas, socializmas ir komunizmas, pedagogikos objektas ir komunistinio auklėjimo uždaviniai, mokyimo principai ir taisyklės, Roma — vergijos laikotarpio valstybė.

Šalia šių paskaitų Ped. Kabinetas suorganizavo ir plačiu mastu pradeda dispozityvų ir diodilinių iliustruotus paskaitas iš istorijos, geografijos, gamtos mokslų, TSRS gyvenimo. Visos paskaitos pravedamos, prisilaikant Ped. Kabineto nustatyto plano.

Norėdamas sudaryti mokytojų sąjūdį, Ped. Kabinetas suorganizavo atskirų pamokų eilę. Pamokos pravedamos Rokiškio gimnazijų ir progimnazijų įvairiose klasėse. Pamokose dalyvauja dėstytojų ir pradžios mokyklų mokytojai. Paskaitų konspektas sudaromas susitarus su Ped. Kabinetu. Pamokos eiga stebi Ped. Kabineto atstovas. Ped. Kabinetas veda atskirų pamokų dokumentaciją. Pamokų aptarus, skaitomas atitinkamas dalyko dėstytojo pranešimas apie šio dalyko dėstytojų metodinius principus. Iki šiol prarastos šios atviros pamokos ir perskaityti šie pranešimai:

rusų kalbos atvira pamoka Rokiškio rusų progimnazijoje, rusų kalbos atvira pamoka

Rokiškio mergaičių gimnazijoje, lietuvių kalbos atvira pamoka Rokiškio mergaičių gimnazijoje (pranešimas: „Lietuvių kalbos dėstymas vidurinėje mokykloje“),

matematikos atvira pamoka Rokiškio mergaičių gimnazijoje (pranešimas: „Matematikos dėstymas vidurinėje mokykloje“),

istorijos atvira pamoka berniukų gimnazijoje (pranešimas: „Istorijos dėstymas vidurinėje mokykloje“),

rusų kalbos atvira pamoka berniukų gimnazijoje, gamtos atvira pamoka berniukų gimnazijoje,

matematikos atvira pamoka prieš sekmadienių mokytojų pasitobulinimo kursų ir istorijos atvira pamoka prieš sekmadienių mokytojų pasitobulinimo kursų.

Be to, Ped. Kabinetas bendradarbiauja su mokytojų sąjūduose, ruošdamas paskaitas, paskaitas ir t. t. Ped. Kabinetas padeda ir vadovauja metodiniam mokyklų darbiui, ruošdamas konsultacijas, atskirais klausimais teikdamas metodinę literatūrą ir pavaizdavimo priemones. Ped. Kabineto žinioj yra kontrolinių darbų, temų paruošimas, metodinių darbų patvirtinimas ir įvertinimas, kartojamo darbo mokyklose pravedimas, programos skirstymas bilietais. Ped. Kabineto veiklos apimties ir darbo rezultatai diena iš dienos auga. Paskutiniuoju laiku Ped. Kabineto metodinės sekcijos organizuoja specialias komisijas, kurių tikslas ir uždavinys yra vadovauti pasiruošimui egzaminams.

CHMIELIAUSKAS
Rokiškio apskr. Pedagoginio Kabineto metodistas

Svėdasuose organizuojamos artelės

Šiuo metu jau yra baigta organizuoti ir komplektuoti siuvėjų artelė. Artelė sudaro 10 darbininkų — specialistų. Artelės vedėju paskirtas drg. J. Bražiūnas, demobilizuotas iš Raud. Armijos. Artelė dar-

bą jau pradėjo. Pilnu spartumu artelė pradės veikti tik nuo IV dienos. Ateityje numatoma suorganizuoti ir kitas artelės, pirmoje eilėje — batiniū.

M.

P. OROVEKIJ

JUODOJI APYRANKĖ

(Tęsinys iš Nr. 29 (193))

Sėdadienio vakare ant Fedorenkų kiemo pasirodė pats Pichodka. Nenusiimdamas kepurės, jis peržengė sienkštį ir turė motinai:

— Nesisilėpk, Paraska, bus blogiau. Tegų Tatjana rytoj prisistato, o jeigu ne... sudeginsim trobą ir pelenus vėjas dėsios.

Tatjana pasirodė, kaip ir išdama, su suglamdytu vatiniu, purvina, nesisukavusi, šlubuodama ant vienos kojos. Ranka buvo aprišta skepteta. Įpykęs gydytojas nuplėšė skeptetą. Visi ranka nuo riešo iki alkūnės buvo mėlyna ir ištinusi. Vėgėlis plėšė žnyplėmis gabalus pilnujančios mėsos, kietai uždėjo naują bintą ir liepė atraišti koją. Koja buvo padengta

dėmėmis. Juoda, sutinusi koda buvo taip baisi, kad net vokiečiai sudrebėjo. Jis parašė receptą ir liepė po mėnesio vėl ateiti.

— Sekasi tau, mergaitė, — palingavo galvą senionas. — Kiti jau seniai Vokietijoje. Na, mes tave išgydysime!...

Tatjanai reikėdavo eiti į pėrisimus. Ar tai reguliarus gydymas, ar stiprus organizmas padarė savo, — žaizdos pradėjo greit užgyti, užsitraukti, ir senionas piktai pamerkdavo jai:

— Matai, mergaitė, Vokietija visokias biauzybes išgydo. Ejo 1943-tieji metai... Kaimą jau pasiekė linksma žinia apie Stalingradą. Jau sužebėjo išsilaisvinimo viltis, kai vėl pra-

sidėjo trečioji mobilizacija į vokiškąją katorgą.

Prieš vakarą motina koku tai reikalu truputį išėjo pas kaimynę, bet, jos neradusi, grįžo namo. Tatjana jos sugrįžimo nepastebėjo. Įkaitinusi pečiaus ugnyje varinį šovinį, ji prispaudė jį prie gjančios žaizdos. Silpna oda persprogo. Pakvipo degančios mėsos kvapas. Nuo smarkaus skausmo iš mergaitės akių pasipylė ašaros. Atitraukusi ranką, Tatjana suvaitojo ir iš naujo prisidėjo šovinį prie žaizdos. Vaitodama ir verkdama, mergaitė kantriai degino žaizdą. Rankos riešas išbrinko ir pajuodavo, o Tatjana drebėjo nuo skausmo, mėtėsi po kambarį ir degino, degino...

— Ką tu darai? — suriko išgązdinta šio vaizdo motina. Ji puolė prie Tatjanos, išplėšė iš rankų virbalą su šovinium

ir numetė jį į šalį. Kambaryje buvo dūmų ir garų. Nusilpusi, beveik apdama, Tatjana suklypo ant grindų ir suriko skaudžiu balsu:

— Mama, mamyte! Oi, vargas man, vargas!...

Duktė ir motina visą naktį nemiegojo. Iki pat ryto mergaitė buvo paslaptinga. Tiktai dabar ji prisipažino motinai, kad visa jos liga, visos jos žaizdos nuo įkaitinto šovinio, kurtuo ji degino savo rankas ir kojas, nuo druskos, kuri beveik iki kaulų nugrauzė nudegintą mėsą.

— Tik tu, mama, niekam nieko nėsakyk. Aš tau ir iki šiol būčiau nieko nesakiusi, tik kad taip atsitiko iš neįtikėtinai.

Paskutinį kartą pažiūrėjo gydytojas į purviną žaizdą, ir pailiojančią mėsą ir, baurėdamasis, susiraukęs, tarė:

— Reikės plauti rankę. Užsikrėtimas... Keturis mėnesius po to gydė savo ranką Tatjana Fedorenka, nesiredydama gydytojui. Ji plėvė ranką šilvame vandeny, dėjo vaistus, žaizdos kraštus tepė sviestiu, kur tai motinos gautu, medum. Ir baisi žaizda, buvusi apšūta visą rankos riešą, užgyjo. Bet visam gyvenimui liko ant rankos tamsi juosta, užgijęs rambas — juoda apyrankė.

Taip paprasta valstietė mergaitė tris kartus darė sau kankinančią operaciją, kad išvengtų baisios Hitleriskiosios Vokietijos nelaisvės.

Ukraina išlaisvinta iš vokiškųjų grobiukų. Tatjana Fedorenka dirba melžėja artelės fermoje „Spalio dvidešimtis“. Žmonės jai rodo didelę pagarbą.

Vertė J. Dūda.

Lenkijos - Jugoslavijos draugystės manifestacija

VARŠUVA, kovo mėn. 19 d. (Tass). Lenkijos spaudos agentūra praneša, kad kovo mėn. 17 d. Varšuvoje įvyko iškilmės ryšium su Lenkijos vyriausybės narių apdovanojimu jugoslavų ordinais, o taip pat Lenkijos politinių ir karinių veikėjų apdovanojimu. Iškilmėse dalyvavo maršalai Tito ir Rolia — Žimerskis, vyriausybės nariai ir lenkų kariuomenės atstovai. Maršalai Tito ir Rolia — Žimerskis pasikeitė kalbomis.

Jugoslavijos Federatyvinės Liaudies Respublikos Liaudies Skupščinos prezidiumo vardu ordinus įteikė maršalas Tito. Ministras pirmininkas Osobka Moravskis apdovanotas „Tautinio Išsivadavimo“ ordinu, maršalas Rolia — Žimerskis — aukščiausioju Jugoslavijos kariniu pasižymėjimo ženklu — „Liaudies Didvyrio“ ordinu ir pirmojo laipsnio partizanų žvaigždė.

Tą pačią dieną Belvederyje Krajo Rada Narodova prezidentas Bierutas įteikė pasižymėjimo ženklus Jugoslavijos ministrams ir kariniams veikėjams. Apdovanojimų tarpe — maršalą Tito lydėjusieji karininkai, jų tarpe įžymūs Jugoslavijos partizanai. Dieną įvyko didelis paradas maršalo Tito garbei. Po parado nacionalinės gynybos ministras ir lenkų kariuomenės vyriausiasis vadas maršalas Rolia — Žimerskis surengė pietus Varšuvos karininkų klube maršalo Tito garbei. Pietuose dalyvavo prezidentas Bierutas, Tautinės vienybės vyriausybės nariai, sąjunginių valstybių diplomatinis korpusas ir karo atašės.

Trumpas, bet karštas kaibas pasakė prezidentas Bierutas, maršalas Rolia — Žimerskis, nacionalinės gynybos viceministras generolas Spichalskis, generalinio štabo viršininkas generolas Korčicas, maršalas Tito, o taip pat Prancūzijos ir JAV ambasadoriai.

(ELTA).

JAV bazių Kuboje klausimu

NIUJORKAS, kovo mėn. 19 d. (Tass). Prons Kontinentinės agentūros pranešimu, kovo mėn. 12 d. Kubos ušienio reikalų ministeris paskelbė, jog jis pasiūlė JAV vyriausybei sugrąžinti Kubai karines bazes, kuriomis JAV naudojami karo metu, tačiau JAV atsisakė, remdamosios, tuo, kad dar nepaėjo nustatyti 6 mėnesių laikas po karo pabaigos. (JAV prezidentas Trumanas dar nepadarė oficialaus pareiškimo apie karo padėties pasibaigimą).

Agentūros pranešimu iš Havanos, laikraštis „Ora“ protestavo prieš JAV atsakymą sugrąžinti Kubai josios bazes ir atsikalbinėjimą.

Libaniečių tauta reikalauja tuojau evakuoti anglų ir prancūzų kariuomenę iš jos teritorijos

BEIRUTAS, kovo mėn. 16 d. (Tass). Libano vyriausybė ir libaniečių tauta tebereikalauja, kad iš Libano pilnai nedelsiant ir vienu laiku būtų evakuota tiek anglų, tiek ir prancūzų kariuomenė. Ministeris pirmininkas Sami Solchas pareiškė spaudos atstovams:

„Mes reikalaujame, kad vienu laiku ir kuo greičiausiai būtų evakuota anglų ir prancūzų kariuomenė, ir nepriimsim jokių kitų pasiūlymų. Šiuo metu vyriausybė laukia atsakymo šiuo klausimu iš savo delegacijos Paryžiuje. Jeigu atsakymas bus nepalankus, tai mes vėl iškelsim savo klausimą Saugumo Taryboje“.

„Libano Nacionalinio Kongreso“ partija, į kurią įeina įžymiausi komercinių sluoksnių atstovai, padarė nutarimą,

(ELTA).

! Praga atvyko maršalas Tito

PRAGA, kovo mėn. 21 d. (Tass). Vakar vakare į Pragą atvyko Jugoslavijos ministras pirmininkas maršalas Josipas Broz-Tito. Geležinkelio stotyje jį pasitiko Čekoslovakijos vyriausybės nariai su ministru pirmininku Firlingeriu priešakyje.

Gatvės prie Pragos geležinkelio stoties buvo pilnos Čekoslovakijos sostinės gyventojų, šiltai sveikinusių maršalą Tito. Tito, kuris Pragoje viešės keletą dienų, garbei iškabintos Čekoslovakijos valstybinės vėliavos ir kitų slavų valstybių vėliavos.

(ELTA).

Atsistatydino Bulgarijos vyriausybę

SOFIJA, kovo mėn. 21 d. (Tass). Vakar vakare įvyko Bulgarijos ministrų tarybos posėdis, kurio metu buvo nutarta kreiptis į Liaudies Susirinkimą su pasiūlymu pratęsti dabartinę sesiją ligi gegužės mėn. 31 d. įskaitytinai. Ministrų Taryba nutarė taip pat atsistatydinti. Po ministrų tarybos posėdžio įvyko vyriausybės susitikimas su Liaudies Susirinkimo Biuru, parlamentinių grupių pirmininkais ir Tėvynės Fronto Partijos politiniais sekretoriais. Šio susitikimo metu ministras pirmininkas Kimonas Georgijevas pranešė vyriausybei nutarimą. Šiandien Kimono Georgijevu vyriausybė padarė parlamente oficialų pareiškimą apie savo atsistatydinimą. Ryšium su vyriausybės nutarimu šiandien vyksta parlamentinių grupių posėdžiai su vadovaujančiais partijų organais.

Vyriausybės nutarimas paskelbtas visuose laikraščiuose. (ELTA).

Rasiniai apribojimai Brazilijoje

RIO DE ŽANEIRO, kovo mėn. 18 d. (Tass). Pagrindiniai Brazilijos įstatymai numato lygias teises įvairių rasių piliečiams. Tačiau pastaraisiais metais atsirado įvairių apribojamųjų patvarkymų dėl negrų, kaip draudimas negrams stoti į karo mokyklas, pasirinkti diplomatinę karjerą ir t. p. Ryšium su tuo senatorius Amiltonas Suhaira kovo mėn. 14 d. konstitucinėje asamblejoje pareiškė protestą prieš panašius rasiinius apribojimus ir pareikalavo, kad paruošiant naują konstituciją būtų numatyta tikras visų rasių lygiateisiškumas.

(ELTA).

Svarbiausiųjų vokiečių karinių nusikaltelių procesas Niurnberge

NIURNBERGAS, kovo mėn. 21 d. (Tass). Kovo mėn. 18 d. Tribunolo posėdyje prasidėjo teismojo Geringo klausinėjimas. Klausinėjo teisiųjų gynėjai.

Kovo mėn. 19 d. rytiniame ir vakariniame Tribunolo posėdžiuose dave parodymus Geringo byloje išaukietieji gynybos liudininkai. Priešingai gynybų apskaitėjimams, jų pašuoktieji liudininkai savo parodymais dar daugiau demaskavo teisiųjų suole sėdintys fašistinius suokalbininkus.

Kovo mėn. 20 ir 21 d. d.

Antifašistinė demonstracija Niujorko

NIUJORKAS, kovo mėn. 16 d. (Tass). Čia įvyko antifrankistinė demonstracija, kurioje dalyvavo daugiau kaip tūkstantis karo veteranų ir įvairių progresyvių organizacijų, jų tarpe į gamybinių profsąjungų kongresą įeinančių profsąjungų. Amerikos moterų kongreso ir Amerikos karo veteranų komiteto, nariai, o taip pat žinomi teatro pasaulio ir kt. atstovai. Demonstrantai prašyviau pro Franko konsulatą Niujorko, nešdami plakatus, kuriuose buvo įrašyta: „Padaryti galą fašistams su Franku!“, „Kodėl Amerika turi rem-

ti patvarų Franko režimą? „Frankas žudo antifašistus“, „Nacistinis kapitalas vynu Ispanijoje!“, „Tuojau nutraukti santykius su Franku!“.

Demonstracija praėjo Alamo Linkolno vardo veteranų brigadai ir „Amerikos kovoti kovai dėl Ispanijos laisvės“ bendrai vadovaujant.

Gamybinių profsąjungų kongreso Niujorko centras, Amerikos darbininkų partija ir kitos progresyvinės organizacijos kovo mėn. 30 d., šaukia „Liaudies konferenciją Ispanijos klausimais“.

(ELTA).

SPORTO GYVENIMAS

Iš Svėdasų gimnazijos sporto kolektyvo veiklos

Svėdasų gimnazijos sporto kolektyvas, įsikūręs pernai, jau tais pačiais metais pasirodė kaip pajėgus ir kūrybingas, pereitą pavasarį surengęs didžiulę sporto šventę plačiamai visuomenei.

Dabar, pavasarėjant, sporto kolektyvo gyvenimas numatomas dar labiau sustiprinti. Gausus gimnazijos sporto kolektyvas pertvarkomas į du būrelius: „Žalgiris“ ir „Dinamo“. Būreiliai faktiškai veikia nuo š. m. III. 25 d. Šiuo laiku „Žalgiris“ sudaro 60 mokinių, „Dinamo“ — 90 mokinių. Ateity būreiliai numatomi žymiai pagausinti.

Kaip „Žalgiris“, taip ir „Dinamo“ suskirstyti paralelėmis sekcijomis:

- lengvosios atletikos,
- pačiūžininkų sezono metui,
- slidininkų sezono metui,
- plaukimo,
- tautinių šokių.

Būreliams numatyta tokia darbo programa:

1. Į mėnesį 2 kartus šaukti narių susirinkimus.
2. Visiems nariams įsigyti uniformą (abiems būreliams kiek skirtingesnę). Šiuo metu uniformą jau turi 90 narių.
3. Sutvarkyti turimus gim-

nastikai reikmenis ir įsigyti naujų. Dabar turima krepšinio lentos, tinkliniui — tinklas, pora sviedinių.

4. Sekcijų užsiėmimai atlikti:

- a) meininės mankštos — kasdien iš ryto.
- b) lengvosios atletikos — kartus į savaitę.
- c) plaukymo treniruotė — 2-4 kartus į savaitę, atsiradus galimybei.
- d) tautinių šokių — pagal galimybę ar reikalą, kiek galima dažniau.

5. Surengti dvi sporto šventes — gegužės ir birželio mėnesiais.

6. Iškviešti, ar patiems vykdyti, rungtynės su kitomis mokyklomis, pirmo eilę — su Panemonėliu ir Kamajais.

7. Visomis priemonėmis stiprinti ir populiarinti sporto veiklą.

Būreliams vadovaus gimnazijos mokytojai: „Žalgiris“ — mokyt. J. Maciulevičius, „Dinamo“ — mokyt. A. Samulka. Mergaičių veiklai pagalbiniai mokyt. L. Bukauskienė, Abiejų būrelių sekcijos turės savus atskirus vadovus iš pačių mokinių.

B-a.